

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2023-0000720839

Datum

28 november 2023

Opgesteld door

[Redacted]

Bijlage(n)

1

Aan Staatssecretaris van BZK
Van dgDOO

nota

Beantwoording Kamervragen lid Temmink (SP) over het onderzoek van ACOI onder journalisten over de toegang

Aanleiding

Het lid Temmink (SP) heeft op 1 november 2023 vragen aan u gesteld over het onderzoek van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) over 'Een jaar Wet open overheid (Woo): Hoe doet de overheid het volgens journalisten?'. Met bijgaande brief worden deze vragen beantwoord.

Op 23 november jl. is een uitstelbrief naar de Kamer gestuurd. Het voornemen is de Kamervragen zo snel mogelijk te beantwoorden, maar uiterlijk 13 december 2023 (deadline beantwoording binnen 6 weken).

Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht in te stemmen met de beantwoording.

Kern

De vragen van het lid Temmink (SP) hebben betrekking op het onderzoek van onderzoeksinstituut Centerdata in opdracht van het ACOI om te achterhalen wat de ervaringen zijn van journalisten die gebruikmaken van de Woo (voorheen de Wob). Het ACOI wilde hiermee:

- inzicht verkrijgen in het gebruik van de Woo en het belang en de waardering van de toegang tot overheidsinformatie door journalisten;
- vanuit de journalistiek aanbevelingen en suggesties tot verbetering van de Woo ontvangen.

Het lid Temmink (SP) vraagt enerzijds naar uw reflectie op de uitkomsten van het onderzoek en anderzijds hoe de aanbevelingen worden betrokken bij toekomstige stappen om het openbaarheidsbeleid te verbeteren.

- In uw reflectie op de uitkomsten staat centraal dat het een zorgelijk signaal is dat een belangrijke doelgroep (journalistiek) van de Woo weinig tot geen vertrouwen heeft in een zorgvuldige afhandeling van Woo-verzoeken door de overheid.
- Daarnaast wordt gereflecteerd op het signaal van wederzijds gebrek aan vertrouwen tussen de journalistiek en bestuursorganen. Een gebrek aan vertrouwen is niet bevorderlijk voor de uitvoering van de Woo en daarom benadrukt u in de beantwoording dat het van belang is dat partijen meer en vroegtijdiger met elkaar in gesprek gaan, o.a. over de afhandeling van Woo-verzoeken.

- In het kader van de vervolgstappen wordt in de beantwoording verwezen naar de Woo-invoeringstoets. Hierin is het onderzoek van het ACOI over de toegang tot overheidsinformatie onder journalisten betrokken. Daarnaast wordt verwezen naar de nog te ontvangen adviezen van de RC Informatiehuishouding en het ACOI (uiterlijk Q1 2024) op de Woo-invoeringstoets. De input en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport van het ACOI onder journalisten zullen ook betrokken worden bij de kabinetsreactie op die adviezen (voorzien in de eerste helft van 2024).
- Tot slot verwijzen we in de beantwoording naar de dialoog die het Programma Open Overheid voert met de journalistiek, onder andere om beter zicht te krijgen op hoe zij de Woo en de afhandeling van Woo-verzoeken ervaren. Dit wordt ook meegenomen in bovengenoemde kabinetsreactie.

Onze referentie
2023-0000720839

Datum
28 november 2023

Toelichting

- Onderzoeksinstituut Centerdata heeft het onderzoek uitgevoerd en daarbij gebruik gemaakt van drie onderzoeksmethoden: 1. een online vragenlijst onder journalisten die gebruik maken van Nederlandse overheidsinformatie (ingevuld door 256 journalisten); 2. diepte-interviews (onder 12 journalisten); 3. een dialoogtafel waarin 5 journalisten en 4 overheidsmedewerkers zijn samengebracht om gezamenlijk tot verbeterpunten te komen.
- Belangrijkste aanbeveling van het ACOI n.a.v. het onderzoek is dat veel winst valt te halen uit een nauwere samenwerking tussen behandelaars van Woo-verzoeken en journalisten, gebaseerd op vertrouwen en praktische afspraken. Hiertoe doet zij vijf concrete aanbevelingen voor overheidsorganisaties:
 1. Voer tijdig en open overleg met de journalist.
 2. Geef Woo-behandelaars mandaat en vertrouwen om afspraken te maken met verzoekers.
 3. Zorg voor ondersteuning door informatie- en dataspecialisten.
 4. Volg een transparante werkwijze voor de behandeling van Woo-verzoeken.
 5. Organiseer de dialoog los van Woo-verzoeken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoord op vragen van het lid Temmink (SP) 2023Z18838	